

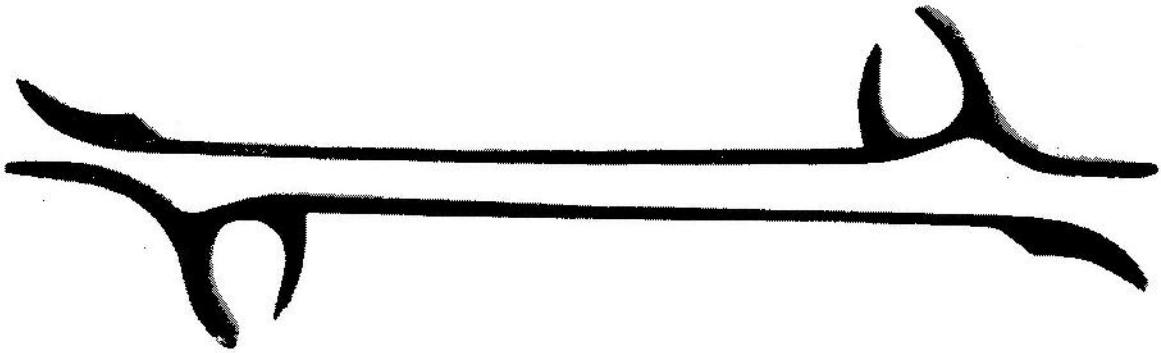
رقص سنتور

جلد اول

مجموعه ترانه‌های پاپ برای سنتور

سامان ضرابی

Shiraz-Beethoven.ir

فهرست قطعات

۸	رعنا
۱۱	گل ارکیده
۱۳	به من نگو دوست دارم
۱۶	سیاه چشمون
۲۰	غصه‌ی پنهون
۲۴	گل بی گلدون
۲۸	تب عشق
۳۲	شب عید
۳۶	راز دل
۳۹	می خونه
۴۴	فریاد
۴۸	تنگه غروب
۵۲	مستی

پیشگفتار

اصطلاح موسیقی پاپ به معنی موسیقی مردمی یا موسیقی عامه پسند است. موسیقی ای که اکثر مردم یک جامعه بدون دانستن علم موسیقی آنرا بفهمند، درک کنند و از شنیدن آن لذت ببرند. بی شک بخش مهم و پر طرفداری از موسیقی هر ملتی را موسیقی پاپ تشکیل می دهد. جدای از سلیقه، اینکه ارزش و جایگاه این بخش از موسیقی چقدر است و کجا قرار دارد بحثی است که از حد این مقدمه خارج است.

آهنگسازان با سلیقه، شاعران خوش ذوق و خوانندگان توانای چند دهه گذشته همگی توانسته اند موسیقی پاپ را به معنا و ارزش واقعی آن اجرا ارائه و به مردم معرفی کنند. امروزه متأسفانه مانند امور دیگر، سطح کیفی این موسیقی تنزل پیدا کرده، گرچه هنوز هستند آهنگسازان و خوانندگان خوش ذوق و توانا که مشغول خلق آثار زیبا و با ارزشند.

امروزه به مدد تکنولوژی بسیاری از نوجوانان و جوانان آهنگسازی را کاری راحت یافته اند (به ویژه در سبک پاپ) غافل از اینکه تولید یک موسیقی خوب نتیجه ی ذوق و خلاقیت آهنگساز است نه صرفاً داشتن امکانات روز.

از آنجائیکه ساز سنتور از ابتدا و به استمرار بیشتر به اجرای موسیقی سنتی و اصیل پرداخته اجرای دیگر سبکهای موسیقی با این ساز شاید کمی نا آشنا باشد کما اینکه هنوز برای بسیاری از هنرجویان اجرای قطعاتی از موسیقی پاپ با سنتور جای شگفتی دارد و در ذهن و باور آنها اجرای چنین آهنگهایی خارج از توانایی سنتور می باشد. البته در چند سال اخیر استفاده از سازهای دیگری مثل تار و سه تار در سبکهای دیگر مانند پاپ و غیره معمول شده است، که درستی یا نا درستی آن سر فصل بحثی جدا است.

به نظر نگارنده دور نگه داشتن هنرجوی ساز ایرانی از دیگر سبکهای موسیقی و گره زدن اندیشه او تنها و فقط با موسیقی صرف سنتی، نه تنها مفید نیست بلکه به تجربه دیده شده نوازندگانی که اشراف کاملتری نسبت به سبکهای مختلف موسیقی دارند در کل شیوه نگرش آنها بهتر و دید آنها بازتر است و در اجرای قطعات یا آهنگسازی آزادتر عمل می کنند و اغلب به نتیجه بهتری هم می رسند. کم نبوده اند موسیقی دانان و نوازندگان برجسته ی چند دهه گذشته موسیقی سنتی و اصیل ایران که نیم نگاهی به موسیقی پاپ یا مطربی (روحوضی) داشته اند و اغلب منبع الهام نیز برای آنها بوده است. همانطور که در قطعات اجرا شده و آهنگهای ساخته شده ی آن بزرگان کم و بیش قابل مشاهده است.

انگیزه اغلب هنرجویان کم سن و سالی که برای آموزش سازهای ایرانی می آیند نه تنها اجرا و یادگیری موسیقی سنتی نیست (به علت اینکه گوش آنها کاملاً با موسیقی اصیل و سنتی خودمان بیگانه است) بلکه هدف آنها اجرای برخی آهنگهای (متأسفانه بی محتوایی) است که امروزه پاپ شده است.

گوش نوجوانان و جوانان امروز به حدی به راه باطل و خطا رفته که حتی در مقابل شنیدن یک قطعه ی تند مانند "چهارمضراب" هم به وجد نمی آیند و اینگونه آهنگها هم نیز برای آنها کمی غریب و نا آشنا و غیر قابل درک است. چه رسد به شنیدن محتوای خود ردیف موسیقی سنتی.

با توجه به وضعیت فعلی، تدریس ردیف که جای خود، حتا تدریس بسیاری از تصانیف زیبا و مشهور و آهنگهای محلی هم گاهاً مورد استقبال هنرجویان کم سن و سال نیست و انگیزشی برای آنها ایجاد نمی کند.

دست کم نوشتن و تنظیم آهنگهای پاپ برای سازهای سنتی و آشنا کردن هنرجویان با این موسیقی ساده تر است و تدریس اینگونه آهنگها می تواند پلی باشد برای تغییر گرایش این نسل، به موسیقی اصیل و سنتی، به ویژه اجرای ترانه هایی از موسیقی پاپ، که به سیستم دستگاهی و کوک موسیقی سنتی نزدیک باشند.

استاد گرامی به این امر واقفند که کم هستند هنرجویانی که طبق یک برنامه آموزشی کاملاً از پیش تعیین شده و مرتب حرکت کنند به نحوی که آنها را جلسه به جلسه از همه لحاظ قوی تر کند و موجب پیشرفت صحیح آنها در زمان مناسب شود. بلکه بیشتر هنرجویان اغلب بعد از گذراندن و نواختن چند درس جدی و تکنیکی و دروسی از ردیف، احتیاج به قطعاتی ساده تر و شاید آشناتر جهت استراحت دارند. امتیاز این قطعات این است که انگیزه کافی را دوباره ایجاد کرده و ادامه مسیر و آموزش قطعات سخت را برای هنرجویان کمی ساده می کند.

جمع آوری و نوشتن این مجموعه برای پیشرفت تکنیکی یک هنرجو نوشته نشده است بلکه فقط جهت نواختن آنها برای لذت بردن است و اینگونه قطعات می تواند به عنوان زنگ تفریحی در کنار آموزش ردیف و قطعات سنگین باشد.

در این مجموعه سعی کردم بیشتر از آهنگهای قدیمی موسیقی پاپ جمع آوری کنم. آن آهنگهایی که بیشتر مردم با آنها خاطره دارند گرچه نسل جوان شاید کمتر و یا اصلاً این آهنگها را نشنیده باشند ولی با نواختن و آشنا شدن این قطعات، هم لذت کافی را خواهند برد و هم با موسیقی پاپ گذشته ی خود آشنایی پیدا می کنند.

در تنظیم قطعات نهایت سادگی رعایت شده و خیلی از نتها جای تغییر دارند که مدرسین با صلاح دید و توانایی هنرجوی خود می توانند زینت هایی مانند ریز، تریل، جفت، تکیه یا سرمضرب را به نتها اضافه کنند. آهنگها در دو کوک معمول سنتور نوشته شده اند : بخش اول : شامل قطعات با کوک شور و بخش دوم قطعات با کوک همایون.

طریقه کوک همان کوک معمول و استاندارد ردیف نوازی است.

مینای دل

♩ = 68

A.Rohani

رعنا

♩ = 82

Vigen

5

9

13

17

21

25

29

33

VOC

گل ارکیده

$\text{♩} = 62$

The musical score is written in treble clef with a key signature of two flats (B-flat and E-flat) and a 3/4 time signature. The tempo is marked as quarter note = 62. The piece consists of eight staves of music. The first staff includes six ornaments (marked 'V') above the notes. The second and third staves continue the melody. The fourth staff has two ornaments. The fifth and sixth staves continue the melody. The seventh staff begins a repeat section. The eighth staff concludes with a first ending (marked '1.') and a second ending (marked '2.'). The piece ends with the word 'Fine'.